

Nawijn

Van minister Donner heeft hij al kunnen horen dat daar helemaal geen ruimte meer is. Wel wil ik het idee van de heer Rouvoet meenemen in mijn besprekingen met de staatssecretaris voor Ontwikkelings-samenwerking. In het kabinet is afgesproken dat, als er projecten in het kader van de terugkeer zijn, met de staatssecretaris voor Ontwikkelings-samenwerking kan worden gesproken over de financiering daarvan. Maar nogmaals, van de justitiebegroting kan het niet.

De heer **Rouvoet** (ChristenUnie): In de schriftelijke beantwoording is al wel aangekondigd dat dit punt bij de voorbereiding van een kabinets-notitie, te verschijnen in het voorjaar, zal worden betrokken. Dat had ik dus al dankbaar genoteerd.

Over het algemeen ben ik erg huiverig voor belasting van het ontwikkelings-samenwerkingbudget met allerhande zaken. Ik heb wel altijd aangegeven dat als het gaat om dit type projecten, ik mij daarbij wel iets kan voorstellen. Het raakt namelijk wel aan Ontwikkelings-samenwerking als wij mensen de gelegenheid geven, in het land van herkomst een nieuwe start te maken.

Ik heb mij gerealiseerd dat, als dit doorgaat en het een impuls voor de daadwerkelijke terugkeer betekent, dit zich zal terugbetalen uit de lagere kosten voor opvang en procedures. Het verdient zichzelf dus wel terug.

Minister **Nawijn**: Het is kabinets-beleid om terugkeerprojecten te stimuleren, iets wat heel duidelijk in het Strategisch akkoord staat. Ook Ontwikkelings-samenwerking kan daarbij, zo mogelijk, gebruikt worden. Daarover heb ik goede gesprekken met mevrouw Van Ardenne. Inderdaad kan het voorstel van de heer Rouvoet leiden tot minder opvang-gelden, maar zoals hij weet komen de opvang-gelden uit de algemene middelen, zodat een bezuiniging daarop terugvloeit naar de minister van Financiën. Daar heb ik dus niet veel over te vertellen. Maar binnen de justitiebegroting zelf is er geen ruimte.

De heer **Rouvoet** (ChristenUnie): U staat dus wel sympathiek tegenover de strekking van het amendement.

Minister **Nawijn**: Absoluut. Ik wil het punt meenemen in de nog te

verschijnen notitie over het terugkeerbeleid.

De heer Blok heeft gezegd dat er bij minder opvang geld over is. Zo makkelijk is dat niet. Op dit moment zijn er nog veel asielzoekers in de opvang. Door verlaging van het aantal asielzoekers in de opvang vallen niet direct de financiële verplichtingen weg. Ook daarbij geldt dat de kosten van opvang onder de algemene middelen vallen.

De heer **Blok** (VVD): U vertelde tijdens het begrotingsonderzoek dat er op dit moment al 3000 mensen minder in de opvang zitten dan in de opvang staat. Dat aantal maal € 13.000 per opvangplaats, levert 39 mln euro op.

Minister **Nawijn**: Dat klopt. De begroting gaat uit van 77.000 mensen in de opvang, en dat zijn er nu 74.000, waarbij ik hoop dat dat aan het eind van het jaar nog wat lager zal zijn. Deze gelden vloeien zoals gezegd direct weer terug naar de algemene middelen, dus daar ga ik niet direct over.

De **voorzitter**: Het is donderdag-middag 13.00 uur en wij zijn klaar met de eerste termijn van de begroting van Justitie. Na de schorsing gaan wij door met de tweede termijn, die niet lang kan duren, als de woordvoerders van tevoren even kijken, hoeveel spreek-tijd zij nog over hebben.

De algemene beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 13.00 uur tot 13.45 uur geschorst.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, te behandelen dinsdag bij het begin van de vergadering:

- de brief van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken houdende het voorstel de brieven BuZa 02-394 en BuZa 02-409 niet meer controversieel te beschouwen (28641, nr. 7).

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, te behandelen in de vergaderingen van 12, 13 en 14 november:

- het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) voor het jaar 2003 (28600-XI);
- het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (VIII) voor het jaar 2003 (28600-VIII);

- de gezamenlijke plenaire afronding van:

- het wetsvoorstel Wijziging van enkele belastingwetten c.a. (Belastingplan 2003 deel I) (28607);
- het wetsvoorstel Wijziging van enkele belastingwetten c.a. (Belastingplan 2003 deel II - overig fiscaal pakket) (28608);

- het wetsvoorstel Goedkeuring van de op 25 juni 2001 te Luxemburg totstandgekomen Europees-mediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Arabische Republiek Egypte, anderzijds, met protocollen en bijlagen (Trb. 2001, 118) (27918);
- het wetsvoorstel Wijziging van de Bestrijdingsmiddelenwet 1962 (verbetering van de handhaving en bepalingen inzake uitbreidings-toelatingen) (28358);
- de Verslagen van de commissie voor de Verzoekschriften (28619, nrs. 42 t/m 54).

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, toestemming te verlenen tot het houden van wetgevings- c.q. notaoverleg met stenografisch verslag op:

- maandag 18 november van 10.00 uur - 16.00 uur van de vaste commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over het Landelijk afval-beheerplan;
- maandag 25 november van 10.15 uur - 23.00 uur van de vaste

Voorzitter

commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over het Begrotingsdeel Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer;

- maandag 2 december van 18.30 uur - 23.00 uur van de vaste commissie voor Economische Zaken over het wetsvoorstel Wijziging van de Overgangswet elektriciteitsproductiesector in verband met de financiering van de tegemoetkoming aan de elektriciteitsproductiesector uit de algemene middelen en van de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet omwille van de correctie van enkele tariefbepalingen alsmede in verband met een tijdelijk verbod van privatisering van netwerkbedrijven (28174);

- maandag 9 december van 11.15 uur - 16.30 uur van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen over het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet educatie en beroepsonderwijs in verband met leer-werktrajecten in de basisberoepsgerichte leerweg van het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (regeling leer-werktrajecten vmbo) (28444).

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Aangezien voor de stukken gedrukt onder de nrs. 28611 (R1726), 28616, 28621 en 28622 de termijnen zijn verstreken, stel ik voor, dat wat deze Kamer betreft, de daarbij ter stilzwijgende goedkeuring overgelegde stukken zijn goedgekeurd. Ik stel voor, deze stukken voor kennisgeving aan te nemen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Aangezien voor de stukken 23490, nr. 244, en 28623 de termijnen zijn verstreken, stel ik voor, deze stukken voor kennisgeving aan te nemen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Ik deel mee dat ingevolge artikel 69, tweede lid, van het Reglement van orde de aangehouden motie op stuk 28375, nr. 28, is vervallen.

Ik stel voor, de stukken 27455, nr. 63, 28600-XIII, nr. 5, en 28600-XVI, nr. 10, voor kennisgeving aan te nemen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Justitie (VI) voor het jaar 2003 (28600-VI).

De algemene beraadslaging wordt hervat.

Mevrouw **Albayrak** (PvdA): Voorzitter. Het is inmiddels alweer zo'n tien jaar geleden dat ik de collegebanken heb verlaten. Ik kon het gisteravond niet nalaten enige nostalgie te voelen tijdens het luisteren naar minister Donner. Minister, het was mooi en is het mooi luisteren naar u. Maar het oordeel is iets ernstiger als het gaat om de inhoud van de boodschap die u had te verkondigen, zeker in antwoord op de vragen die door de PvdA-fractie zijn gesteld. Ik zal ze niet allemaal nalopen. Op een aantal kom ik terug in de moties die ik zal indienen, maar een paar noem ik er toch.

De PvdA riep op om te komen met een offensief tegen agressie, uitdrukkelijk ook vanwege het gevoel dat in de samenleving op dit moment heerst en gelet op de actualiteit. Dit is geen nieuw punt, want er ligt een aangenomen motie-Van Heemst tijdens de begrotingsbehandeling vorig jaar. De minister heeft daar niet expliciet op gereageerd. Hij heeft verwezen naar een aantal zaken dat loopt in het kader van het aanpakken van de agressie, vooral het veiligheidsplan dat pas in december wordt behandeld. Het siert de minister als hij onomwonden zou zeggen dat die motie nog steeds erg actueel is en dat de concrete punten die daarin staan, zullen worden meegenomen bij het uitwerken van de plannen die hij aankondigde.

De minister heeft ferme uitspraken gedaan over minimumstraffen. Hij was daar duidelijk tegen. Uit dit debat blijkt dat hij een beetje tegen is, want hij zet de deur weer op een kier. Vervolgens zei de minister dat hij geen behoefte heeft aan een brief over de rol van het OM anno 2002. Ik heb gewezen op het ravijn dat aan het ontstaan is tussen het rechtsgevoel van de burger, die voelt dat het OM niet meer opkomt voor de burger, en de rol die het OM zich

soms zelf in de publiciteit wenst aan te meten. Geen brief dus van de minister, maar om die reden heb ik een motie van de heer Teeven met veel liefde mee ondertekend.

Preventie vind ik nog het meest zwakke punt uit het verhaal van de minister. Er komt een centrum voor preventie, maar dat wordt op de lange termijn geschoven, want het is niet duidelijk of er geld voor is. Het is al helemaal niet duidelijk wat dit centrum moet gaan doen. Het denken duurt voort, maar er is alvast wel besloten om er geen geld voor uit te trekken. Sterker nog, het budget loopt achteruit in vergelijking met het geld dat er in eerdere jaren was. Wat dat betreft deel ik een dikke onvoldoende uit als het gaat om de balans tussen preventie en repressie. Preventie moet. Sterker nog, het is een belangrijk onderdeel van de aanpak van de onveiligheid in Nederland. Het zou goed zijn als de minister daar niet alleen woorden over bezigt, maar vooral zijn daden laat zien. Ik heb totaal geen reactie gehad op het verzoek van de minister om het MKB-initiatief dat zich richt op het helpen aan een baan van jeugdige criminelen te ondersteunen. Ik heb ook geen reactie gekregen op mijn vraag naar het kabinetsstandpunt over de nota Vasthoudend en effectief, gericht op jeugdcriminaliteit. De rest zal blijken uit de moties die ik nu indien. Ik hoef niet te zeggen dat met name de reactie op de twee amendementen die de PvdA-fractie heeft ingediend ons bijzonder teleur heeft gesteld.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

van mening dat de positie van slachtoffers van geweldsmisdrijven serieus dient te worden genomen;

van mening dat daarbij hoort dat deze slachtoffers ter wille van een gunstig herstel en van verwerking van hun leed, eventuele materiële of immateriële schade zo snel mogelijk vergoed dienen te krijgen;

van mening dat de overheid solidariteit dient te betonen met slachtoffers en dat dit tot uiting dient te komen door het onverwijld betalen van schadevergoedingen aan